

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC228

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T431

datum uitspraak 28/11/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam]

(hierna te noemen: ‘verzoeker’),

geboren op datum,

wonende te [plaats], en

vertegenwoordigd door [naam], handelend in haar hoedanigheid van mentor en bewindvoerder ten behoeve van verzoeker,

bijgestaan door: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie Missionarissen van de Heilige Familie,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 23 november 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 25 september 2012 met zaaknummer 2011T431, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 19 oktober 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier (met begeleidende brief) is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 4 maart 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade alsmede aangaande een onderbouwing van het verzoek om de aanvraag onder de Compensatieregeling voor minderjarigen te behandelen. Mr. Hillenaar voornoemd heeft hierop geantwoord bij brief van 8 april 2013.

Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 27 mei 2013. Bij mailbericht van 7 november 2013 heeft mr. Hillenaar informatie overgelegd over het bewindvoederschap. Deze mail is ter kennisneming doorgestuurd naar verweerder.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Vast is komen te staan -aldus overweging 4.5 van het advies van de Klachtencommissie- dat verzoeker ten tijde van het hem aangedane misbruik de leeftijd van [leeftijd] jaar had, maar dat hij door zijn [ontwikkelingsstoornis] en [andere ontwikkelingsstoornis] verhoogd kwetsbaar was.

Verzoeker was vanaf eind jaren [jaartal] tot medio [jaartal] lid van een sportvereniging voor [doelgroep] in [plaats]. Wijlen broeder [naam], met als burgerlijke naam [voornaam] [naam] (hierna te noemen: [naam]) was daar in die tijd begeleider.

Verzoeker had in die tijd verkering met een meisje. Vanaf [jaartal] begon [naam] verzoeker seksueel te benaderen. Het seksueel misbruik, zoals nader vermeld in het advies van de Klachtencommissie, begon later en heeft in totaal een half jaar geduurd. Het bestond kort samengevat uit gedwongen orale seksuele handelingen, waarbij verzoeker het sperma van [naam] moest inslikken. Verzoeker werd door [naam] bedreigd, dronken gevoerd en daarna vastgebonden met een touw. [naam] liet vervolgens kaarsvet over het geslachtsdeel van verzoeker druppelen. [naam] heeft verzoeker ook op de mond gezoend en anaal gepenetreerd. Verzoeker heeft later tegen een begeleider verteld dat dat hardhandig gebeurd is en dat hij er nog een paar dagen pijn van had. Ook is sprake geweest van psychische chantage van verzoeker in verband met het meisje waar hij verkering mee had. Bij terugkomst in het [instelling] heeft verzoeker zijn verhaal verteld, waarna zijn ouders op de hoogte zijn gesteld en verzoeker aangifte heeft gedaan bij de zedenpolitie. [naam] is naar aanleiding van de aangifte opgeroepen voor verhoor en heeft bekend. Er is -aldus verweerder- een strafzaak tegen [naam] aangespannen, maar deze is om onbekende redenen geseponneerd.

3. Het bewijs

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 25 september 2012 (zaaknummer 2011T431) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 19 oktober 2012, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

4. Standpunt van verzoeker en verweerder

4.1 standpunt verzoeker

Verzoeker is van oordeel dat zijn aanvraag voor compensatie beoordeeld dient te worden op basis van de Compensatieregeling voor minderjarigen. Daarom is ook het aanvraagformulier voor compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen ter griffie ingediend. In de door mr. Hillenaar namens verzoeker overgelegde brieven (zoals genoemd onder 1.1.) wordt -kort samengevat- gesteld dat verzoeker ten tijde van het misbruik [ontwikkelingsstoornis] en [ontwikkelingsstoornis] was met een laag IQ en een emotionele leeftijd van zes jaar. Om die reden beroept mr. Hillenaar zich op de bepaling als genoemd in de 'Inleiding van Compensatieregeling voor meerderjarigen', die -in geval van 'weerloosheid' van de aanvrager- toepasselijkheid van de minderjarigenregeling mogelijk maakt.

Mr. Hillenaar stelt voorts dat verzoeker schade heeft geleden door het verzoeker aangedane seksueel misbruik. Zo is hij beschadigd geraakt en is een scheefgroei ontstaan in zijn seksuele- en zijn identiteitsontwikkeling. Ten gevolge hiervan is hij na het onderhavige seksueel misbruik wederom geconfronteerd geweest met fysiek en seksueel geweld en heeft hij de nodige risico's gelopen. Om het seksueel misbruik en de gevolgen daarvan te verwerken is verzoeker jarenlang in therapie geweest bij [naam] (seksuoloog). De kosten daarvoor zijn voor rekening van verzoeker gebleven en bedroegen €5.182,48.

Door de gevolgen van het onderhavige misbruik is verzoeker -aldus [naam seksuoloog]- zijn baan bij de [instelling] kwijtgeraakt. Thans heeft verzoeker een [uitkering]. Niet uit te sluiten is dat verzoeker zijn capaciteiten beter had kunnen benutten en daarmee een hoger inkomen had kunnen verdienen, indien hij niet beperkt zou zijn geweest door de gevolgen van het misbruik.

Voorts is een vergoeding voor aanzienlijke immateriële schadevergoeding op zijn plaats gezien de ernst van het seksueel misbruik. Dit klemmt eens te meer nu verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik wegens zijn aangeboren [ontwikkelingsstoornissen] weerloos was.

Concluderend wordt namens verzoeker gesteld dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en dat hij aanspraak wenst te maken op het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag.

4.2 standpunt van verweerder

Verweerder merkt in zijn brief van 27 mei 2013 op dat verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik een meerderjarige [ontwikkelingsstoornis] en [ontwikkelingsstoornis] man was van [leeftijd]. Het komt verweerder daarom redelijk voor dat de aanvraag van verzoeker om die reden onder de Compensatieregeling voor minderjarigen dient te vallen.

Voorts merkt verweerder op dat [naam seksuoloog] de behandelend therapeute is van verzoeker en daarom niet als onafhankelijke deskundige kan worden beschouwd. Bovendien is zij niet specifiek deskundig op het gebied van de psychische/psychiatrische gevolgen van seksueel misbruik. Verweerder brengt tevens onder de aandacht dat verzoeker ná het seksueel misbruik dat in de onderhavige aanvraag centraal staat, ook nog slachtoffer is geworden van

seksueel geweld dat door derden is gepleegd, hetgeen een beoordeling van het causaal verband tussen schade en het onderhavige misbruik extra compliceert.

Ten slotte is verweerder van mening dat niet met een voldoende mate van zekerheid gesteld kan worden dat eventuele vermogensschade is veroorzaakt door het onderhavige seksueel misbruik juist vanwege de [ontwikkelingsstoornis] van verzoeker.

Verweerder beëindigt zijn brief door te schrijven dat zonder meer bereidheid bestaat om schade die in redelijkheid aan verweerder is toe te rekenen te betalen en daarmee de excuses en spijt voor het aangedane leed te onderstrepen.

5. Overwegingen Compensatiecommissie toepasselijkheid regeling en categorie-indeling

5.1 toepasselijkheid regeling

De Compensatiecommissie is van oordeel dat onder het begrip ‘weerloze toestand’ als bedoeld in de Compensatieregeling voor meerderjarigen (zie de tweede alinea van de Inleiding van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, op pagina 2), een toestand dient te worden verstaan, waarbij sprake moet zijn van lichamelijke of geestelijke onmacht, in die zin dat de desbetreffende persoon niet in staat moet worden geacht zijn of haar wil te bepalen. In zijn algemeenheid verstaat de Compensatiecommissie daaronder situaties, waarin sprake is van bewusteloosheid of van een dusdanig ernstige geestelijke of lichamelijke stoornis dat in redelijkheid geoordeeld moet worden dat de betrokkene zijn of haar wil niet kan bepalen. Voor de beantwoording van de vraag hoe de toestand van verzoeker moet worden beoordeeld, is de toestand van verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik bepalend. Naar het oordeel van de Compensatiecommissie zijn voldoende bewijsstukken overgelegd, waaruit blijkt dat de situatie van verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik dusdanig was dat deze op een lijn moet worden gesteld met de ‘weerloze toestand’ als hiervoor genoemd. Zij baseert dit oordeel onder meer op de overgelegde beschikking van de rechtbank [plaats], sector kanton, d.d. 20 december 2002, waarin -samengevat- is bepaald dat verzoeker als gevolg van lichamelijke of geestelijke toestand niet in staat is of bemoeilijkt wordt niet-vermogensrechtelijke belangen zelf behoorlijk waar te nemen, in samenhang gezien met de overgelegde brief van de Rechtbank [gebiedsbepaling] van 12 maart 2013, waaruit valt af te leiden dat een bewindvoerder is aangesteld met betrekking tot de vermogensrechtelijke goederen van verzoeker. Daaruit valt -mede in samenhang gezien met het feit dat verweerder op dit punt het standpunt van verzoeker deelt, zo blijkt uit diens brief van 27 mei 2013- met een voldoende mate van zekerheid af te leiden dat de toestand van verzoeker ten tijde van het seksueel misbruik als ‘weerloos’ dient te worden aangemerkt. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat de ‘Compensatieregeling na seksueel misbruik van minderjarigen’ op de aanvraag tot compensatie van verzoeker van toepassing dient te zijn.

5.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, alsmede het overwogene onder 5.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- De toestand van verzoeker ten tijde van het misbruik is als ‘weerloos’ aan te merken.
- Het misbruik heeft een half jaar voortgeduurd.

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, aftrekken, zoenen op de mond, anale penetratie, orale seksuele handelingen.
- Het misbruik ging gepaard met fysiek geweld (vastbinden, druppelen kaarsvet)
- Het misbruik ging gepaard met psychische chantage.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

6. Overweging compensatiecommissie over omvang schade

6.1 *algemeen* In het onderhavige geval is naar het oordeel van de Compensatiecommissie sprake van ‘uitzonderlijk misbruik’ als bedoeld in artikel 5 van de Compensatieregeling. In dergelijke gevallen, geldt niet -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade.

6.2 *materiële schade* In zijn algemeenheid ligt in de visie van de Compensatiecommissie in gevallen van uitzonderlijk seksueel misbruik, gelet op de ernst en de bijkomende verzwarende omstandigheden, substantiële (vermogens) schade als gevolg van het misbruik voor de hand. Echter ook in zaken van uitzonderlijk misbruik dient daarvoor enige vorm van bewijs dan wel aannemelijkheid te zijn.

Gelet op de [ontwikkelingsstoornis] van verzoeker, zijn lage IQ alsmede zijn emotionele leeftijd van zes jaar, komt het de Compensatiecommissie voor dat niet, althans niet voldoende aannemelijk is en is geworden dat het arbeidzaam leven van verzoeker -in de hypothetische situatie waarin geen seksueel misbruik jegens hem zou zijn gepleegd- een aanzienlijk gunstiger verloop zou hebben gehad dan waarvan thans sprake is geweest. Een causaal verband tussen verlies van het werk in de [instelling] en het misbruik is niet in voldoende mate aannemelijk gemaakt. Daarnaast ontbreekt een schadeberekening van gederfde inkomsten. Dit brengt met zich dat ter zake van arbeidsvermogensschade geen vergoeding zal kunnen worden geadviseerd.

De kosten (ad €5.182,48) die verzoeker wegens gevolgde therapie heeft gemaakt en die voor zijn rekening zijn gebleven, zal de Compensatiecommissie wel betrekken bij het totaal te adviseren bedrag, nu de aannemelijkheid daarvan in voldoende mate is komen vast te staan.

6.3 *immateriële schade* Gelet op ernst, omvang en duur van het seksueel misbruik komt verzoeker uiteraard in aanmerking voor een substantiële vergoeding wegens geleden immateriële schade. Het seksueel misbruik is verzoeker als weerloze volwassen man van [leeftijd], met een voor derden, en zeker voor [naam] kenbare beperking aangedaan binnen een langdurige relatie, waarbij verzoeker in grote mate afhankelijk was van [naam]. Waar verzoeker op bescherming en liefdevolle behandeling en verzorging had moeten kunnen rekenen werd hij geconfronteerd met ernstig seksueel misbruik. Zowel de aard en de bijkomende omstandigheden van het seksueel misbruik zijn als zeer ernstig te duiden, als ook de omstandigheid dat willens en wetens misbruik is gemaakt van de weerloosheid van verzoeker, die voor [naam] kenbaar was. Bij het vaststellen van de toekenning van

compensatie overweegt de Compensatiecommissie voorts dat de compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

6.4 Alle feiten en omstandigheden afwegend, is de Compensatiecommissie van oordeel dat betaling van een bedrag van €45.000,-- geadviseerd moet worden.

6.5 Verzoeker heeft aan de Compensatiecommissie een nota overgelegd van €1.858,49 ter zake van kosten van rechtsbijstand inclusief kantoorkosten en BTW gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

7. Slotsom

7.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

7.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

7.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

8. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert verweerder een bedrag van €45.000,-- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.858,49 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen aan de advocaat van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 28/11/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

Zaaknummer 2012CC228

voorzitter